

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

Cu privire la aprobarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și start-upurilor tehnologice pentru anii 2025-2030

În temeiul art. 9 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 306-313, art. 651), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

1.1. Programul de susținere a inovațiilor digitale și start-upurilor tehnologice pentru anii 2025-2030, conform anexei nr. 1;

1.2. Planul de implementare a activităților în cadrul Programului de susținere a inovațiilor digitale și start-upurilor tehnologice pentru anii 2025-2030, conform anexei nr. 2.

2. Implementarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și start-upurilor tehnologice pentru anii 2025-2030 se pune în sarcina Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului, în colaborare cu Administrația parcului pentru tehnologia informației „Moldova IT park”.

3. Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului va elabora și va aproba, în termen de 60 de zile de la data publicării prezentei hotărâri, manualul operațional necesar pentru implementarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și start-upurilor tehnologice pentru anii 2025-2030, în care se vor stabili etapele și modul de implementare a acestuia, precum și va asigura publicarea acestuia și a unui ghid de aplicare la Programul menționat pe site-ul web oficial al instituției.

4. Activitățile de finanțare în cadrul Programului de susținere a inovațiilor digitale și start-upurilor tehnologice pentru anii 2025-2030 constituie o schemă de ajutor de *minimis* și cad sub incidența prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și ale Regulamentului privind ajutorul de minimis, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 06/2024.

5. Finanțarea activităților prevăzute conform Programului de susținere a inovațiilor digitale și start-upurilor tehnologice pentru anii 2025-2030 se va efectua din contul și în limitele alocațiilor aprobate prin legea bugetară anuală, din granturi, din proiecte finanțate din surse externe și din alte venituri prevăzute de actele normative.

6. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării
economice și digitalizării

Doina NISTOR

Ministrul finanțelor

Victoria Belous

PROGRAM
de susținere a inovațiilor digitale și start-upurilor tehnologice
pentru anii 2025-2030

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

1. Scopul Programului de susținere a inovațiilor digitale și start-upurilor tehnologice pentru anii 2025-2030 (în continuare – *Program*) este stimularea start-upurilor în domeniul inovării digitale, tehnologiilor ecologice și producției sustenabile pentru creșterea competitivității economice a Republicii Moldova.

2. Prezentul Program are următoarele obiective:

2.1. promovarea dezvoltării industriilor cu valoare adăugată înaltă în cadrul unui ecosistem de inovare, prin implicarea părților interesate care reprezintă Guvernul, întreprinderile mici și mijlocii (în continuare – *ÎMM*), societatea civilă, mediul academic, instituțiile financiare și partenerii de dezvoltare locali și internaționali;

2.2. accelerarea implementării economiei digitale, circulare și ecologice, prin intermediul progresului tehnologic, pentru stimularea creării locurilor de muncă atractive;

2.3. facilitarea antreprenoriatului pentru a testa idei noi și extinderea inovațiilor prin acordarea de granturi nerambursabile antreprenorilor;

2.4. instituirea unui mecanism alternativ de finanțare a inovării și dezvoltării afacerilor pentru start-upurile cu potențial înalt în domeniul inovării digitale, tehnologiilor informaționale și comunicațiilor, tehnologiilor ecologice și producției sustenabile;

2.5. atragerea investițiilor pentru start-upurile cu potențial de creștere scalabilă în sectoarele și industriile cu valoare adăugată înaltă;

2.6. îmbunătățirea performanței beneficiarilor de granturi prin activități de mentorat, monitorizare și suport, desfășurate în parteneriat cu asociațiile de profil.

3. Prezentul Program susține, prin finanțare nerambursabilă, dezvoltarea și promovarea pe piață în scopuri comerciale a produselor și/sau a serviciilor, în funcție de componentele de finanțare tematice:

3.1. *inovare digitală* – procesul de creare, adoptare și implementare de noi tehnologii digitale și soluții inovatoare care transformă semnificativ produse, servicii, procese de afaceri sau modele organizaționale, generând valoare adăugată pentru economie și societate. Inovarea digitală implică integrarea

tehnologiilor informaționale și de comunicare, inteligență artificială, cloud computing (servicii în cloud), internetul lucrurilor, blockchain (lanț de blocuri), date mari și alte instrumente digitale, cu impact direct asupra eficienței, competitivității și sustenabilității;

3.2. *inovare tehnologică* – crearea și implementarea de noi tehnologii, procese tehnice sau industriale, inclusiv prin transfer tehnologic, cu scopul de a fabrica produse competitive noi sau perfecționate, precum și de a îmbunătăți procesele, serviciile și tehnologiile existente. Aceasta include atât tehnologii digitale, cât și tehnologii fizice, industriale sau verzi, cu accent pe impactul asupra productivității, sustenabilității și competitivității.

4. Principiile care stau la baza finanțării inovațiilor digitale și a start-upurilor tehnologice sunt:

4.1. *transparență* – punerea la dispoziția tuturor celor interesați a informațiilor referitoare la participarea în cadrul Programului, precum și a cerințelor de evaluare și de contractare;

4.2. *concurență* – asigurarea condițiilor pentru ca orice solicitant să aibă dreptul să devină beneficiar al suportului financiar, în condițiile legii și ale prezentului Program;

4.3. *egalitate* – aplicarea în mod nediscriminatoriu a criteriilor de selecție a dosarelor de solicitare a suportului financiar nerambursabil, pentru a asigura condiții egale, obiective și echitabile pentru toți solicitanții;

4.4. *diversitate* – respectarea imparțialității și nondiscriminării tuturor solicitanților, indiferent de sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație;

4.5. *responsabilitate* – urmărirea standardelor reglementate de raportare și de divulgare a informațiilor fiduciare pentru a asigura responsabilitatea față de procesul de luare a deciziilor financiare și de evaluare operațională în raport cu indicatorii-cheie de performanță pe tot parcursul ciclului de viață al prezentului Program;

4.6. *complementaritate* – utilizarea grantului pentru a completa și a atrage alte surse de finanțare, provenite din capital propriu, împrumuturi sau investiții private, care să contribuie la creșterea afacerii.

5. În sensul prezentului Program se definesc următoarele noțiuni:

5.1. *fond cu capital de risc* – organism de plasament colectiv alternativ cu capital de risc, astfel cum este prevăzut la art. 2 și 37 din Legea nr. 2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative, precum și fondurile cu capital de risc din străinătate autorizate și supravegheate de către autoritățile competente din țările de origine;

5.2. *furnizor de servicii de finanțare participativă* – persoană juridică constituită sub formă de societate cu răspundere limitată sau societate pe acțiuni,

înregistrată în Republica Moldova și autorizată să presteze servicii de finanțare participativă bazată pe investiții, conform prevederilor art. 2 din Legea nr. 181/2023 privind serviciile de finanțare participativă;

5.3. *grant* – suport financiar nerambursabil, acordat sub formă de mijloace bănești alocate în cadrul Programului, pentru realizarea proiectului investițional în conformitate cu componentele de finanțare tematice menționate la pct. 3;

5.4. *produse și servicii digitale* – produse și servicii create ca urmare a inovării digitale, elaborate de către start-upurile tehnologice, care contribuie la dezvoltarea și eficientizarea activităților întreprinderilor, precum și la accesul pe piețele străine;

5.5. *start-up* – întreprindere tânără, cu o vechime de până la 7 ani, care corespunde criteriilor definitorii ale IMM, stabilite de Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, cu potențial ridicat de creștere și scalare, care dezvoltă tehnologii sau modele de afaceri inovatoare, în conformitate cu componentele de finanțare tematice menționate la pct. 3, având ca scop extinderea rapidă pe piețele naționale și internaționale, în condiții de incertitudine și risc ridicat.

Capitolul II

CRITERII ȘI DOMENII DE ELIGIBILITATE

6. Beneficiarii prezentului Program sunt start-upurile tehnologice reglementate la subpct. 5.5, precum și persoanele fizice care intenționează să înființeze un start-up tehnologic în conformitate cu condițiile prezentului Program, cu excepția persoanelor fizice care activează pe baza patentei și a persoanelor juridice de drept public.

7. Solicitanții prezentului Program îndeplinesc următoarele criterii de eligibilitate:

7.1. elaborează/crează produsul și/sau serviciul în conformitate cu componentele de finanțare tematică indicate la pct. 3 și au potențial de creștere;

7.2. desfășoară sau intenționează să desfășoare activitate antreprenorială pe teritoriul Republicii Moldova.

8. Destinația resurselor financiare acordate sub formă de grant, precum și din contul contribuției proprii este:

8.1. achiziționarea de hardware de tehnologii informaționale și comunicații și de alte dispozitive și echipamente aferente, inclusiv cheltuieli de instalare, configurare, punere în funcțiune, justificate din punctul de vedere al implementării proiectului investițional;

8.2. procurarea, dezvoltarea și/sau adaptarea aplicațiilor software/licențelor necesare pentru implementarea proiectului, configurarea și implementarea bazelor de date, migrarea și integrarea diferitelor structuri de date existente;

8.3. achiziționarea de echipament tehnologic, sisteme, mașini, utilaj și instrumente de lucru noi, necesare pentru implementarea proiectului investițional;

8.4. acoperirea cheltuielilor necesare pentru studii de piață, servicii de marketing pentru promovarea produsului și/sau a afacerii;

8.5. acoperirea cheltuielilor pentru procurarea serviciilor de tip abonament (CRM, ERP, SaaS, Cloud, domen) se oferă pentru maximum 12 luni de la data contractării acestora;

8.6. acoperirea cheltuielilor necesare pentru achiziționarea serviciilor pentru consolidarea securității cibernetice, aplicabile pentru software/găzduire/rețele;

8.7. acoperirea cheltuielilor în scopul atragerii specialiștilor necesari pentru implementarea proiectului investițional și a cheltuielilor salariale nete;

8.8. acoperirea cheltuielilor necesare pentru acces la date autorizate;

8.9. acoperirea costurilor pentru deplasările privind implementarea produsului și/sau a serviciului.

9. Cuantumul și limitele pentru fiecare tip de cheltuieli eligibile sunt specificate în manualul operațional de implementare al prezentului Program.

10. Sunt eligibile pentru finanțare doar cheltuielile suportate în legătură cu dezvoltarea și promovarea produsului și/sau a serviciului pentru care se solicită finanțarea.

11. Domeniile de activitate neeligibile în cadrul prezentului Program sunt:

11.1. activitățile întreprinderilor prevăzute la art. 12 alin. (3) din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, indiferent de tipul de proprietate și forma organizatorico-juridică;

11.2. activitățile de fabricare a explozivilor, fabricare a armamentului și muniției, fabricare a vehiculelor militare de luptă;

11.3. comerțul, cu excepția comercializării produselor și/sau a serviciilor obținute din propria activitate economică, precum și a activității de intermediere în comerțul electronic (*marketplace*) privind comercializarea produselor și/sau a serviciilor preponderent autohtone;

11.4. activitățile de distilare, rafinare și mixare a băuturilor alcoolice, de fabricare a altor băuturi alcoolice nedistilate, obținute prin fermentare;

11.5. activitățile de fabricare a produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora;

11.6. activitățile de batere a monedelor;

11.7. sectoarele economiei naționale exceptate de la aplicarea Regulamentului privind ajutorul de minimis, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 06/2024, prevăzute la pct. 3 din respectivul Regulament.

12. Cheltuieli neeligibile din contul finanțării nerambursabile, precum și al contribuției proprii în cadrul Programului sunt prevăzute în manualul operațional de implementare al prezentului Program.

13. Nu pot beneficia de finanțare din resursele prezentului Program întreprinderile micro, mici și mijlocii care se află în proces de insolabilitate sau lichidare și/sau restructurare în urma insolabilității ori a căror activitate de întreprinzător este suspendată ori care sunt obiectul unei proceduri legale pentru declarare în una dintre aceste situații sau au beneficiari efectivi înregistrați și/sau rezidenți ai jurisdicțiilor care nu implementează standardele internaționale de transparență stabilite conform actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei, precum și ale Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

Capitolul III COMPONENTELE PROGRAMULUI

14. Prezentul Program oferă o abordare integrată de susținere și de stimulare a start-upurilor tehnologice și este structurat în următoarele componente:

- 14.1. Componenta I – informare, promovare și comunicare;
- 14.2. Componenta II – accesarea suportului financiar nerambursabil;
- 14.3. Componenta III – monitorizare, mentorat și evaluare.

Secțiunea 1 Componenta I – informare, promovare și comunicare

15. Componenta I include un set de activități complexe, realizate la nivel național și local pentru promovarea prezentului Program și pentru diseminarea informației privind derularea implementării tuturor etapelor, inclusiv mediatizarea afacerilor de succes.

16. Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (în continuare – *IP ODA*) va acorda suport informațional incubatoarelor de afaceri, instituțiilor și organizațiilor de suport în afaceri, pentru a facilita inovarea tehnologică.

17. IP ODA va elabora materiale promoționale și va organiza evenimente de promovare a prezentului Program.

Secțiunea a 2-a Componenta II – accesarea suportului financiar nerambursabil

18. Componenta II – suport financiar nerambursabil, care include următoarele măsuri:

18.1. *Măsura 1:* Suport financiar nerambursabil pentru start-upurile tehnologice, aflate în etapele incipiente de dezvoltare, care au generat o cifră de afaceri anuală de maximum 5 000 000 de lei, conform ultimelor situații financiare, întrucât produsul sau serviciul este în faza de prototip sau de testare inițială pe piață;

18.2. *Măsura 2:* Suport financiar nerambursabil pentru start-upurile tehnologice care au o cifră de afaceri anuală ce nu depășește 25 000 000 de lei, conform ultimelor situații financiare, întrucât produsul sau serviciul este într-o etapă timpurie de comercializare.

19. În cadrul Măsurii 1, start-upul tehnologic beneficiază de finanțare nerambursabilă sub formă de granturi în proporție de până la 80%, în limita maximă de 500 000 de lei.

20. Contribuția proprie a beneficiarului Măsurii 1 va constitui minimum 20% din valoarea proiectului investițional. Întreprinderile vor putea acoperi insuficiența de capital din surse creditare, inclusiv pot beneficia de o garanție financiară emisă de Fondul de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii, în baza Regulamentului cu privire la organizarea, funcționarea și utilizarea Fondului de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 709/2022.

21. În cadrul Măsurii 2, start-upul tehnologic beneficiază de finanțare nerambursabilă sub formă de granturi în limita de 50% din valoarea proiectului investițional, dar nu mai mult de 2 000 000 de lei. Grantul minim solicitat în cadrul Măsurii 2 nu poate fi mai mic de 700 000 de lei.

22. Contribuția beneficiarului Măsurii 2, în proporție de cel puțin 50%, urmează să provină din investițiile efectuate de un fond cu capital de risc sau de un furnizor de servicii de finanțare participativă. Contribuția fondului cu capital de risc sau a furnizorului de servicii de finanțare participativă poate depăși suma de 2 000 000 de lei.

23. Procedura de evaluare a dosarelor și selectare a potențialilor beneficiari de grant se desfășoară conform manualului operațional pentru implementarea prezentului Program.

24. Transferarea suportului financiar nerambursabil către beneficiari se va realiza în tranșe, conform manualului operațional de implementare al prezentului Program.

25. Perioada de depunere a dosarelor pentru concursul de selectare a cererilor de grant va fi anunțată pe site-ul web oficial al IP ODA.

26. Finanțarea produselor și/sau a serviciilor selectate are loc în limitele bugetului prezentului Program pentru anul respectiv.

27. Beneficiarul poate solicita suportul financiar nerambursabil pentru fiecare măsură de suport, până la atingerea limitei plafoanelor stabilite în prezentul Program. Valoarea cumulativă a suportului financiar acordat pentru un beneficiar, cumulată cu alte ajutoare de *minimis* acordate beneficiarului, nu poate depăși limita ajutorului de *minimis* stabilită conform prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și ale Regulamentului privind ajutorul de minimis, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 06/2024.

28. În cadrul unei singure Măsuri, nu sunt eligibile persoanele juridice capitalul social al cărora, într-o proporție mai mare de 51%, este deținut de o persoană fizică sau juridică care a beneficiat anterior de suport financiar nerambursabil în cadrul aceleiași Măsuri.

Secțiunea a 3-a

Componenta III – monitorizare, mentorat și evaluare

29. IP ODA va realiza activități privind evaluarea utilizării granturilor de către beneficiari, identificarea și diminuarea riscurilor care pot cauza fraude, determinarea tacticilor de comunicare cu beneficiarii, precum și privind evaluarea impactului, ceea ce presupune următoarele:

29.1. monitorizarea beneficiarului. Perioada de monitorizare a beneficiarilor prezentului Program va constitui 24 de luni de la data prezentării setului complet de acte care confirmă utilizarea resurselor financiare conform destinației;

29.2. urmărirea respectării condițiilor și utilizarea resurselor financiare conform destinației stabilite în contractul de grant.

30. În cazul nerespectării condițiilor contractului de grant, beneficiarul va fi obligat să ramburseze integral mijloacele financiare acordate.

31. IP ODA, la necesitate, în parteneriat cu asociațiile de profil, va efectua activități de mentorat, monitorizare și suport pentru îmbunătățirea rezultatelor înregistrate de beneficiarii granturilor.

Capitolul IV

MONITORIZAREA PROCESULUI DE IMPLEMENTARE A PROGRAMULUI

Secțiunea 1

Perioada de implementare a Programului și estimarea costurilor

32. Termenul de implementare a prezentului Program este de 60 de luni în perioada 2025-2030, cu posibilitatea de a fi prelungit pe baza mijloacelor financiare suplimentare disponibile.

33. Implementarea prezentului Program necesită un buget estimativ pentru perioada de implementare de trei ani de circa 190,0 milioane de lei.

Secțiunea a 2-a

Indicatorii Programului

34. Indicatori de produs:

34.1. 6 evenimente și conferințe organizate pentru schimb de bune practici și transfer tehnologic;

34.2. 3 parteneriate și inițiative de colaborare încheiate;

34.3. 40 de platforme/soluții digitale dezvoltate de către IMM-uri;

34.4. 50 de start-upuri beneficiare de activități de mentorat;

34.5. 100 de IMM-uri și start-upuri sprijinite la etapa de lansare;

34.6. 60 de start-upuri sprijinite prin atragerea de investiții private externe;

34.7. 90 de proiecte susținute în industriile cu valoare adăugată înaltă.

35. Indicatori de rezultat:

35.1. 150 de locuri de muncă nou create și menținute;

35.2. 10% start-upuri susținute care ajung la maturitate până în anul 2028;

35.3. valoarea investițiilor private externe atrase în creștere cu 60,0 milioane de lei;

35.4. creșterea cu 50% a cifrei de afaceri înregistrate de către beneficiarii Măsurii 2;

35.5. produse/servicii inovative pe piața externă comercializate de cel puțin 30% din beneficiarii ai Programului;

35.6. valoarea investițiilor în economie prin sprijinirea start-upurilor inovatoare în creștere cu 185 milioane de lei.

Secțiunea a 3-a

Implementarea și coordonarea Programului

36. Implementarea prezentului Program se va realiza de IP ODA în

colaborare cu Administrația parcului pentru tehnologia informației „Moldova IT park” în conformitate cu manualul operațional de implementare al Programului. Administrația parcului pentru tehnologia informației „Moldova IT park” asigură evaluarea tehnică și specializată a proiectelor inovatoare, prin aplicarea standardelor de calitate și a criteriilor specifice domeniului tehnologic.

37. IP ODA va elabora și va prezenta anual Consiliului IP ODA și Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării rapoarte privind implementarea prezentului Program și atingerea indicatorilor de progres și performanță planificați.

38. IP ODA va asigura evidența informațiilor deținute privind ajutoarele de *minimis* acordate în cadrul Programului și va raporta anual, până la data de 31 martie, Consiliului Concurenței informația cu privire la ajutoarele de *minimis* acordate în anul precedent, în conformitate cu Regulamentul privind ajutorul de minimis, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 06/2024.

39. Comitetul de finanțare și risc al IP ODA va examina rapoartele de evaluare a dosarelor solicitanților de suport din cadrul Programului și va decide cu privire la acceptarea sau respingerea acestora.

Secțiunea a 4-a **Supravegherea și coordonarea Programului**

40. Funcția de supraveghere și de evaluare a activităților și a modului de implementare a prezentului Program este îndeplinită de Consiliul IP ODA.

41. În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 487/2022 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului, în vederea gestionării eficiente a prezentului Program, Consiliul IP ODA exercită următoarele atribuții:

41.1. aprobă manualul operațional de implementare al prezentului Program;

41.2. aprobă raportul anual de implementare a prezentului Program.

PLAN
de implementare a activităților în cadrul Programului de susținere
a inovațiilor digitale și start-upurilor tehnologice pentru anii 2025-2030

Activități-cheie	Perioada de implementare																					
	2025				2026				2027				2028				2029				2030	
	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2
Acțiuni de administrare a Programului																						
Elaborarea și aprobarea manualului operațional																						
Identificarea asociațiilor de profil și stabilirea parteneriatelor pentru buna implementare a Programului																						
Componenta I – conștientizare, informare, promovare și comunicare																						
Desfășurarea campaniilor de informare și de conștientizare																						
Componenta II – suport financiar nerambursabil																						
Înregistrarea formularelor de aplicare la Program																						
Evaluarea dosarelor și selectare a potențialilor beneficiari de grant																						

Activități-cheie	Perioada de implementare																					
	2025				2026				2027				2028				2029				2030	
	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2
Semnarea contractelor cu beneficiarii																						
Finanțarea proiectelor investiționale																						
Componenta III – monitorizare, mentorat și evaluare																						
Monitorizarea și evaluarea Programului Elaborarea raportului de progres																						

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului
cu privire la aprobarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și
startup-urilor tehnologice pentru anii 2025-2030

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Autorul proiectului este Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării în comun cu Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (în continuare - IP ODA).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Unul dintre principalele instrumente de susținere a dezvoltării antreprenoriatului, inclusiv a întreprinderilor mici și mijlocii, implementat de IP ODA, sunt programele de stat privind acordarea suportului financiar nerambursabil IMM. În acest context, Legea nr. 179/2016 privind întreprinderile mici și mijlocii constituie baza legală pentru susținerea financiară a acestora, iar Hotărârea Guvernului nr. 243/2022 reglementează implementarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice. La moment, IP ODA este singura instituție care pune la dispoziție finanțare nerambursabilă pentru startup-urile tehnologice din Republica Moldova. Prin Programul de sprijin pentru Inovații Digitale și Startup-uri Tehnologice, au fost acordate granturi în valoare totală de 14,4 milioane de lei către 34 de companii, susținând inițiative inovative și tehnologice. Rezultatele acestui program demonstrează impactul pozitiv al investițiilor în inovație și dezvoltarea tehnologiilor moderne dar și crearea noilor locuri de muncă în economie. Suplimentar pentru scopul acestui program, ODA va colabora cu Parcul pentru Tehnologia Informației „Moldova IT Park”. Parcul pentru Tehnologia Informației „Moldova IT park” (MITP) este o entitate juridică cu statut de autoritate administrativă, creată de Guvernul Republicii Moldova în conformitate cu prevederile Legii nr. 77/2016 privind parcurile pentru tehnologia informației. MITP a fost înființat pentru a stimula dezvoltarea industriei IT, a spori competitivitatea globală a Moldovei în domeniul tehnologiei și a susține transformarea digitală a economiei. MITP este încadrat în acest proces în calitate de furnizor de servicii pentru afaceri, pentru asigurarea unei evaluări tehnice și specializate a proiectelor inovatoare, prin aplicarea standardelor de calitate și criteriilor specifice domeniului tehnologic, reieșind din obiectivele parcului ce vizează creșterea competitivității întreprinderilor din industria tehnologiei informației și susținerea întreprinderilor mici și mijlocii din industria tehnologiei informației. Având în vedere succesul acestui program, este necesară continuarea și extinderea acestuia, precum și diversificarea surselor de finanțare destinate startup-urilor tehnologice și IMM-urilor inovatoare, dar și revizuirea mecanismelor de analiză a companiilor eligibile.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În ultimii trei ani, ecosistemul startup-urilor din Moldova a cunoscut o creștere constantă. În perioada 2022–2023, 25 de startup-uri au atras în total peste 15 milioane de dolari, investiții realizate atât de investitori internaționali, cât și locali. În 2024, cele 7,9 milioane de dolari atrase ridică totalul cumulativ la peste 22,9 milioane de dolari, demonstrând încrederea tot mai mare a investitorilor privați în startup-urile moldovenești. Acest succes reflectă dezvoltarea rapidă a ecosistemului local, impulsivă de un număr tot mai mare de investitori privați și fonduri de capital de risc care privesc Moldova ca pe un centru dinamic al inovației.

Suplimentar piața atestă o creștere vertiginoasă a numărului de companii IT înregistrate pe piață, doar în anul 2024 peste 500 de companii au aderat la “Moldova IT Park”, dintre care 1/3 reprezintă sectorul IT.

Astăzi, Moldova se află printre primele 100 de ecosisteme de startup-uri la nivel global. În 2024, ne-am menținut o poziție solidă, ocupând locul 22 la nivel regional și locul 85 la nivel global, conform Global Startup Ecosystem Index. În acest an, a fost înregistrat un record de 7,9 milioane de dolari atrase de 30 de startup-uri, dublu față de suma atrasă în 2023. Această finanțare a fost obținută prin granturi nerambursabile, investiții de capital și împrumuturi convertibile, cel mai mult din surse externe.

Generarea de venituri a crescut semnificativ. Startup-urile moldovenești au generat peste 40 de milioane de dolari în 2024, comparativ cu 35 de milioane de dolari în 2023, creând peste 1.000 de locuri de muncă, cu o echipă medie de nouă angajați. Această productivitate evidențiază impactul economic concret al unei culturi antreprenoriale în plină dezvoltare.

Fondurile de capital de risc au jucat un rol esențial în creșterea startup-urilor din Moldova. Mozaic, cel mai activ sindicat de investitori de tip angel, a investit 500.000 de dolari în 2024, contribuind la un total de peste 1 milion de euro investit în ultimii doi ani. Printre investitorii privați internaționali, putem evidenția cele mai active fonduri de capital de risc din 2024, cum ar fi: u.ventures, Inovo, Notion Capital, Signet Global, Ewor și Techstars.

Cu toate acestea, sursele de finanțare existente pentru startup-urile din Moldova sunt insuficiente iar fondurile de capital de risc sunt sceptice la capitolul investiții, din considerente geopolitice regionale și lacune legislative.

În acest context, Guvernul vine să stimuleze investițiile private în startup-urile moldovenești și să creeze condițiile necesare pentru creșterea competitivității și scalabilității acestora pe piețele externe, prin implementarea de politici publice și mecanisme de finanțare care să sprijine inovarea și dezvoltarea durabilă a sectorului.

Experiența internațională arată că, cu fiecare 1 milion euro public, guvernul generează:

- 20 de startup-uri lansate
- 3 milioane euro investiții private atrase
- 60 de locuri de muncă directe
- 6 milioane euro venituri generate în economie

Prelungirea și extinderea acestui Program de finanțare al inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice poate genera un impact de până la de 5 ori mai mare decât cel prezentat în exemplul de mai sus, având potențialul de a atrage investiții suplimentare și a sprijini crearea a cel puțin 100 de locuri de muncă suplimentare în următorii 3 ani, contribuind la consolidarea ecosistemului antreprenorial din Moldova.

Promovarea afacerilor inovatoare și a startup-urilor este parte integrantă din Strategia de Dezvoltare Economică a Republicii Moldova, care vizează creșterea sustenabilă a economiei naționale. De asemenea, această inițiativă se aliniază cu Strategia de Transformare Digitală a Republicii Moldova, care stabilește un obiectiv ambițios: crearea a cel puțin 2 unicorni până în 2030. Prin implementarea acestui proiect, Guvernul contribuie activ la realizarea acestui țel, facilitând dezvoltarea unor companii inovatoare care să poată concura cu marile piețe internaționale și să aducă valoare economică durabilă.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul urmărește să răspundă nevoilor actuale ale sectorului antreprenorial din Republica Moldova, având următoarele prevederi cheie:

1. Prelungirea programului de sprijin pentru inovații digitale și startup-uri tehnologice, pentru a sprijini creșterea acestora pe termen lung.
2. Diversificarea surselor de finanțare pentru startup-urile tehnologice – introducerea unor surse financiare suplimentare, astfel încât să se poată susține un număr mai mare de inițiative inovative și tehnologice, având ca scop sprijinirea diversității ideilor și crearea de noi locuri de muncă.
3. Stabilirea valorii granturilor acordate în dependență de măsura accesată și maturitatea startup-urilor, astfel încât acestea să poată acoperi costuri mai mari de dezvoltare și inovare.
4. Îmbunătățirea accesului la finanțare pentru IMM-urile inovative, inclusiv prin simplificarea procesului de aplicare și evaluare.

Elemente noi ale proiectului:

- Introducerea unei noi măsuri de finanțare (Măsura 2). Aceasta se adresează startup-urilor și IMM-urilor inovatoare care se află într-o etapă mai avansată de dezvoltare și necesită suport pentru extinderea și scalarea inovațiilor tehnologice. În cadrul acestei măsuri, vor fi acordate granturi începând de la 700 000 lei de până la 2.000.000 lei, în funcție de nevoile și dimensiunea proiectului, cu scopul de a sprijini investițiile în tehnologie, cercetare-dezvoltare și diversificarea produselor/serviciilor. Măsura va permite accesul la finanțare pentru proiecte ce vizează implementarea de soluții inovative pe piața internă și externă, contribuind astfel la creșterea competitivității IMM-urilor pe plan regional și global.
- Introducerea unui mecanism alternativ de finanțare a inovării și dezvoltării afacerilor prin atragerea investițiilor din fondurile cu capital de risc: naționale – organism de plasament colectiv alternativ cu capital de risc, astfel cum este prevăzut la art. 37 din Legea nr. 2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative, și din străinătate – autorizate și supravegheate de către autoritățile competente din țările de origine.
- Un alt element important al proiectului este asigurarea transparenței în implementarea programului. Manualul operațional va fi publicat obligatoriu pe site-ul oficial al programului, oferind tuturor aplicanților un ghid detaliat referitor la pașii de urmat, criteriile de eligibilitate și procedurile de selecție. Manualul va include informații specifice cu privire la tipurile de cheltuieli eligibile, documentele necesare, termenii și condițiile financiare, precum și procedura de raportare a progresului. Publicarea acestuia va asigura transparență și accesibilitate pentru toți potențialii beneficiari, contribuind astfel la o gestionare mai clară și mai eficientă a fondurilor alocate.
- Actualizarea indicatorilor de produs și indicatorilor de rezultat. Indicatorii de produs sunt axați pe rezultatele imediate ale implementării programului, iar indicatorii de rezultat se concentrează pe efectele pe termen lung ale implementării proiectelor. Astfel, în vederea completării proiectului de Hotărâre cu cele menționate supra, au fost expuse în redacție noua Anexa nr. 1 și Anexa nr. 2.
- Rolul de expertiză tehnică și sectorială în evaluarea dosarelor se delegă către parcul pentru tehnologia informației „Moldova IT Park”, în calitate de furnizor de servicii pentru afaceri, pentru asigurarea unei evaluări tehnice și specializate a proiectelor inovatoare, prin aplicarea standardelor de calitate și criteriilor specifice domeniului tehnologic.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunile alternative nu au fost analizate deoarece acest program este singurul mecanism de finanțare a IMM-urilor inovatoare și startup-urilor tehnologice din Republica Moldova.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu a fost identificat.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea Programului presupune un buget estimativ de 190.000,00 mii lei, care va fi finanțat din alocațiile prevăzute în bugetul de stat, precum și din surse externe. În conformitate cu Cadrul bugetar pe termen mediu pentru perioada 2025-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2024, pentru anul 2025 au fost alocate 30.000,0 mii lei din subprogramul 5004 „Susținerea întreprinderilor mici și mijlocii – Alte programe de susținere a IMM-urilor” pentru implementarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice.

Totodată, implementarea Programului a fost planificată în cadrul proiectului bugetar pe termen mediu, cu propunerea alocării a câte 30.000,0 mii lei pentru perioada 2026-2028, din subprogramul 5004 „Susținerea întreprinderilor mici și mijlocii”.

Este important de menționat că programul se regăsește în Lista proiectelor investiționale (Long list of investments for Moldova), parte a Planului de Creștere Economică a Republicii Moldova (Growth Plan). Acesta este identificat în cadrul acțiunii nr. 26 – Access to finance for startups in highly-specialised digital innovation fields (AI, bio-tech, agri-tech), având un buget estimat de 20 milioane de euro.

Această alocare financiară are un impact semnificativ asupra creșterii numărului de startup-uri, inovarea sectorială, crearea de locuri de muncă în domeniul tehnologic și digital, precum și asupra consolidării ecosistemului de afaceri din Moldova. Investițiile în inovație și tehnologie vor contribui nu doar la dezvoltarea pieței interne, dar vor crea și oportunități de internaționalizare pentru startup-uri, promovând creșterea economică sustenabilă.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea programului de susținere a startup-urilor și inovațiilor digitale va avea un impact semnificativ asupra sectorului privat din Republica Moldova, în special asupra întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri), dar și asupra întreprinderilor mari ce pot beneficia indirect de pe urma unui ecosistem antreprenorial dinamic și inovator.

Prin alocarea fondurilor pentru granturi și oferirea posibilității de atragere a investițiilor din partea fondurilor cu capital de risc, programul va sprijini direct startup-urile și IMM-urile din sectorul tehnologic și digital. Acest sprijin va permite startup-urilor să acceseze finanțare nerambursabilă pentru a dezvolta și implementa soluții inovative, produse sau servicii tehnologice, cu potențial de scalare pe piața internațională. În acest context, sectorul privat va beneficia de creșterea numărului de inițiative antreprenoriale inovative, care vor contribui la diversificarea economiei și la dezvoltarea unor industrii noi.

Programul va contribui la formarea unui ecosistem antreprenorial sustenabil, în care startup-urile pot atrage investiții private suplimentare. Aceasta va genera o concentrare mai mare a investițiilor în sectoare strategice, precum tehnologia informației, inteligența artificială, inovațiile digitale și altele, impulsionând astfel dezvoltarea unor industrii cu valoare adăugată mare.

Investițiile în startup-uri și inovațiile tehnologice vor stimula crearea de noi locuri de muncă în sectorul privat, mai ales în domeniul tehnologic, digital și al cercetării-dezvoltării. Acest lucru va duce la o diversificare a competențelor profesionale necesare și la formarea unei forțe de muncă specializate în domenii inovative. De asemenea, sectorul privat va beneficia de o mai mare competitivitate, având la dispoziție soluții tehnologice moderne care pot contribui la eficientizarea proceselor și la creșterea productivității.

Startup-urile și IMM-urile sprijinite prin acest program vor avea șansa de a dezvolta produse și servicii care pot fi competitive pe piețele externe, ceea ce va contribui la integrarea mai activă a sectorului privat moldovenesc în economiile globale. Accesul la finanțare pentru proiecte inovative va deschide oportunități pentru extinderea afacerilor pe piețele internaționale, sporind astfel exporturile de produse tehnologice și creând noi parteneriate de afaceri.

Un alt impact semnificativ va fi creșterea colaborării între sectorul public și cel privat, în special prin susținerea inițiativelor de inovare și dezvoltare tehnologică. Programul va stimula un dialog continuu între antreprenori, investitori și autoritățile publice, consolidând parteneriatele public-private care pot susține inovația, cercetarea și dezvoltarea tehnologică în sectorul privat.

În ansamblu, acest program va contribui la transformarea sectorului privat din Republica Moldova într-un motor mai puternic al creșterii economice sustenabile, prin sprijinirea dezvoltării de noi afaceri, crearea de locuri de muncă și îmbunătățirea competitivității pe piața internă și externă.

4.4. Impactul social

Implementarea programului de susținere a startup-urilor și inovațiilor digitale va avea un impact semnificativ asupra societății din Republica Moldova. Unul dintre cele mai importante efecte sociale ale programului va fi crearea de noi locuri de muncă, în special în domeniul tehnologic și al inovațiilor digitale. Startup-urile și IMM-urile sprijinite vor necesita personal calificat în domenii precum programare, marketing digital, design de produse, cercetare-dezvoltare, iar acest lucru va stimula formarea unei forțe de muncă bine pregătite și specializate.

Prin susținerea inițiativelor inovative care adresează problemele sociale și economice ale țării, programul va contribui la îmbunătățirea calității vieții cetățenilor. Startup-urile și IMM-urile inovative vor dezvolta soluții care pot rezolva provocări importante, precum digitalizarea serviciilor publice, îmbunătățirea accesului la servicii de sănătate, educație, transport și alte domenii esențiale pentru bunăstarea populației. Astfel, programul va contribui la dezvoltarea unei economii bazate pe tehnologie, care să îmbunătățească traiul de zi cu zi al cetățenilor.

Programul va încuraja o cultură antreprenorială activă și sustenabilă, care va avea efecte pozitive pe termen lung.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu a fost identificat.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

În ceea ce privește diversitatea în rândul startup-urilor, dinamica este negativă. În 2024, 17% dintre cofondatorii monitorizați erau femei, comparativ cu 22% în 2023, ceea ce indică un ușor declin și evidențiază necesitatea unor inițiative direcționate pentru susținerea antreprenoriatului feminin.

4.5. Impactul asupra mediului
Nu a fost identificat.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu a fost identificat.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În conformitate cu procedurile stabilite pentru transparența în procesul decizional și în vederea elaborării actelor normative, Anunțul pentru inițierea elaborării proiectului de act normativ este plasat pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (mded.gov.md), rubrica Transparența/Anunțuri privind consultările publice, precum și pe portalul guvernamental particip.gov.md. https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14173, inclusiv și anunțul de consultare publică, https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14296 Proiectul hotărârii de Guvern a fost supus consultărilor publice și avizărilor/expertizărilor de către entitățile publice de resort, inclusiv cele implicate în implementarea hotărârii, în conformitate cu prevederile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative. Astfel, în cadrul procesului de consultare/avizare, următoarele instituții sunt vizate: <i>Avizare:</i> - Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; - Ministerul Finanțelor; - Ministerul Educației și Cercetării; - Ministerul Muncii și Protecției Sociale; - Agencia de Guvernare Electronică; - Agencia pentru Inovare și Transfer Tehnologic; - Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului - Consiliul Concurenței. <i>Expertizare:</i> - Ministerul Justiției; - Centrul Național Anticorupție.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul de hotărâre a fost supus expertizei juridice și respectiv, expertizei anticorupție în conformitate cu cerințele Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Rezultatele expertizelor menționate supra sunt incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul de hotărâre a Guvernului se integrează organic în cadrul normativ în vigoare și se întemeiază conform prevederilor Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.

9. Măsuri necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru implementarea prevederilor proiectului de hotărâre, vor fi necesare următoarele măsuri:

- dezvoltarea și publicarea Manualului operațional al Programului;
- aprobare unui plan de acțiuni privind implementarea Programului;
- desfășurarea acțiunilor de promovare a Programului;
- desfășurarea sesiunilor de informare și training a beneficiarilor.

Secretar de Stat

Michelle ILIEV

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice pentru anii 2025-2030
(număr unic 300/MDED/2025)

Nr.	Autorii obiecțiilor și propunerilor	Nr.	Obiecțiile și propunerile	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
1.	Ministerul Justiției (27.05.2025 nr.04/2-4893)	1	Cu titlu general, menționăm că prin proiectul respectiv se expune în redacție nouă atât <i>Programul de susținere a inovațiilor digitale și start-upurilor tehnologice</i>, cât și <i>Planul de implementare a activităților în cadrul Programului de susținere a inovațiilor digitale și start-upurilor tehnologice</i>, aprobate prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 243/2022</i>. Respectiv, se atestă că hotărârea citată se modifică substanțial. În altă ordine de idei, redacția în vigoare a pct. 40 și 41 a <i>Programului</i> propus spre modificare prevede că „Termenul de implementare a prezentului Program este de 36 de luni, cu posibilitatea de a fi prelungit pe baza mijloacelor financiare suplimentare disponibile.”, iar „Implementarea prezentului Program necesită anual un buget estimativ de 20 mil. lei, iar bugetul total al acestuia pentru perioada de implementare de trei ani constituie circa 60 mil. lei, cu posibilitatea de a fi extins cu sprijinul donatorilor locali și externi.”, norme ce sunt în vigoare din anul 2022. În context, se remarcă, că termenul dat deja a expirat, motiv pentru care aplicarea Programului respectiv a fost finalizată, cu excepția posibilității de a fi prelungit pe baza mijloacelor financiare suplimentare disponibile, conform pct. 40. Complementar, proiectul noului Program stabilește în pct. 31 că „Termenul de implementare a prezentului Program este de 36 de luni în perioada 2025-2028, cu posibilitatea de a fi prelungit pe baza mijloacelor financiare suplimentare disponibile.”, ceea ce semnifică implementarea unui alt Program aplicabil pentru anii 2025-2028. În contextul celor indicate supra, considerăm că <i>Hotărârea Guvernului nr. 243/2022</i> nu poate fi modificată, având în vedere că dispozițiile acesteia sunt deja consumate. Respectiv, proiectul necesită a fi promovat ca hotărâre de Guvern distinctă, (cu specificarea inclusiv, în denumirea Programului a perioadei	Se acceptă. Proiectul a fost redefinit în <i>Programul de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice pentru anii 2025-2030.</i>

			pentru care se aplică) și nu prin modificarea <i>Hotărârii Guvernului nr. 243/2022</i> .	
		2	În clauza de adoptare, textul „art. 9 alin. 1 lit. a)” se va substitui cu textul „art. 9 alin. (1) lit. a)”. Având în vedere că proiectul hotărârii conține doar un singur punct, acesta nu necesită a fi numerotat.	Se acceptă
		3	Dispoziția subpct. 1.1.1 necesită a fi reformulată în sensul expunerii că „punctul 2 se completează cu textul „în colaborare cu Administrația parcului pentru tehnologia informației „Moldova IT park””. Se va reține că, completarea unui text sau alineat, fără a specifica ordinea în care se inserează cuvintele, semnifică, conform regulii generale de tehnică legislativă, completarea textului la sfârșitul acestuia.	Se acceptă HG a fost expusă în redacție nouă
		4	În subpct. 1.1.2, care prevede expunerea în redacție nouă a pct. 3: - cuvintele „va avea următorul conținut” se vor substitui cu textul „va avea următorul cuprins:”. Totodată, redacția pct. 3 se va expune din alineat, cu includerea între semnele citării inclusiv a referinței la pct. 3; - din redacția pct. 3, textul „în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei Hotărâri” este inadecvat și urmează a fi revăzut, întrucât <i>Hotărârea Guvernului nr. 243/2022 cu privire la aprobarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice</i> a intrat în vigoare cu mult timp în urmă, iar dispozițiile nu pot fi puse în aplicare retroactiv. În contextul citat, se va analiza oportunitatea ca textul vizat să fie substituit cu o dată calendaristică concretă viitoare/un termen limită, sau proiectul hotărârii va conține un punct distinct, eventual pct. 2, în care va fi prevăzut că Instituția Publică „Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului” va asigura îndeplinirea acțiunilor stabilite în pct. 3 din <i>Hotărârea Guvernului nr. 243/2022 cu privire la aprobarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice</i> , în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.”. În subpct. 1.1.4, va fi prevăzut că „cuvintele „Ministerului Economiei” se substituie cu cuvintele „Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării”.	

		5 <i>Cu referire la redacția propusă pentru anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 243/2022:</i> În pct. 2 subpct. 1), abrevierea „ÎMM” se va conforma art. 54 alin. (1) lit. i) al <i>Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i> (în continuare - <i>Legea nr. 100/2017</i>), care prevede că exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire (observație valabilă și pentru alte abrevieri utilizate în proiect).	Se acceptă
		6 La pct. 3, cuvintele „cloud computing” și „blockchain” vor fi revăzute prin prisma dispoziției stabilite în art. 54 alin. (1) lit. e) al legii sus-citate, care prevede că, în cazul în care se impune folosirea unor termeni și expresii din alte limbi, se indică, după caz, corespondentul acestora în limba română (observație valabilă în tot textul proiectului).	Se acceptă
		7 La pct. 4 subpct. 4), subliniem că, criteriile de discriminare nu pot fi enumerate exhaustiv, or, potrivit art. 14 din <i>Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale</i>, exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de Convenția dată trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere <u>sau orice altă situație.</u>	Se acceptă
		8 La pct. 5: - cu referire la definirea termenului start-up prevăzută în subpct. 3), se va revedea textul „o întreprindere tânără, cu o vechime de până la 7 ani, definite în conformitate cu prevederile Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii”, întrucât legea citată nu definește termenul de „întreprindere tânără”, la fel cum nu se face referire la „vechimea unei întreprinderi de până la 7 ani”;	Se acceptă
		9 - în subpct. 4), textul „la art. 37” propunem a fi substituit cu textul „la art. 2 și 37”; - în vederea evitării dublajului normativ, subpct. 5) recomandăm a fi expus în următoarea redacție:	Se acceptă

			„5) <i>furnizor de servicii de finanțare participativă</i> – astfel cum este definit în art. 2 al Legii nr. 181/2023 privind serviciile de finanțare participativă”; - noțiunile se recomandă a fi expuse în ordine alfabetică.	
		10	În pct. 6, textul „subpunctul 3” se va revizui, deoarece nu este indicat corect.	Se acceptă
		11	Ultimul enunț din pct. 8 se va completa cu cuvintele „de implementare a prezentului Program”, în corelare cu norma prevăzută în pct. 40 subpct. 1) (obiecție valabilă și pentru pct. 11 și 23). Totodată, se recomandă ca dispoziția să fie expusă într-un punct distinct.	Se acceptă
		12	Diviziunile pct. 17 recomandăm a fi numerotate.	Se acceptă
		13	Pct. 22, 24 și 27 nu țin de obiectul de reglementare a capitolului III. Prin urmare se va analiza oportunitatea includerii acestora în capitolul II, după caz, completarea denumirii acestui capitol. Primul enunț al pct. 35 dublează dispozițiile propuse pentru pct. 2 din <i>Hotărârea Guvernului nr. 243/2022</i>, ceea ce semnifică dublaj normativ.	Se acceptă parțial S-a modificat denumirea Componentei II din ”Componenta II – suportul financiar nerambursabil” în Componenta II – accesarea suportului financiar nerambursabil” care presupune și specificarea metodei de accesare a suportului financiar nerambursabil. La pct. 35, în baza avizului parvenit de la Ministerul Finanțelor s-a evidențiat rolul Moldova IT în implementarea Programului.
		14	Totodată, la numerotarea elementelor structurale ale proiectului Programului, propus în redacție nouă, se va ține cont de prevederile art. 52 alin. (3) din <i>Legea nr. 100/2017</i>, potrivit căroră „Pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar.”.	Se acceptă

		15	La anexa nr. 2 , menționăm că Planul de implementare a activităților în cadrul Programului trebuie să cuprindă aceiași perioadă stabilită în Program (a se vedea pct. 31 din proiectul Programului). Or, se constată că perioada de implementare cuprinsă în plan este indicată pentru anii 2025-2030 și nu pentru anii 2025-2028.	Se acceptă
2.	Centrul Național Anticorupție (Nr. 06/2/8863 din 27.05.2025)	16	Pct.12 Nu pot beneficia de finanțare din resursele prezentului Program, întreprinderile micro, mici și mijlocii care se află în proces de insolabilitate sau lichidare și/sau restructurare ca rezultat al insolabilității ori a căror activitate de întreprinzător este suspendată ori care sunt obiectul unei proceduri legale pentru declarare în una dintre aceste situații. <i>Obiecții:</i> Apreciind prin prisma prevederilor art.41-42 al Legii integrității nr.82/2017, coroborat Legea nr. 215/2020, se remarcă lipsa unor restricții imputabile IMM care au beneficiari efectivi înregistrați și/sau rezidenți ai jurisdicțiilor care nu implementează standardele internaționale de transparență stabilite conform actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei, precum și ale Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor. <i>Recomandări:</i> Analogic prevederilor pct.15 al HG nr.351/2023, se recomandă completarea prevederilor pct.12 cu exigență suplimentară după cum urmează:" <i>sau are beneficiari efectivi înregistrați și/sau rezidenți ai jurisdicțiilor care nu implementează standardele internaționale de transparență stabilite conform actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei, precum și ale Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor;</i>"	Se acceptă
3.	Ministerul Educației și Cercetării (Nr. 08/3-09/3717 din 26.05.2025)	17	Lipsa de propuneri și obiecții.	
4.	Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” (Nr. 3007 – 099 din 23.05.2025)	18	Comunică lipsa de obiecții. În context, AGE salută și susține inițiativele de stimulare a startup-urilor în domeniul inovării digitale, tehnologiilor ecologice și producției sustenabile pentru creșterea competitivității economice a Republicii Moldova și facilitarea desfășurării activităților economice în domeniile menționate.	S-a luat act

		Remarcăm faptul că inițiativa care face obiectul prezentul proiect de act normativ corespunde <i>Direcției prioritare 2) Dezvoltare și promovarea serviciilor digitale esențiale pentru companii</i> care abordează inclusiv digitalizarea interacțiunii dintre Guvern și mediul de afaceri (în continuare - <i>G2B</i>) de la <i>Obiectivul general nr.2 Dezvoltarea unui sector TIC robust și competitiv</i> din Strategia de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.650/2023. Astfel, printre indicatorii stabiliți la pct.IV.4.2, Guvernul își propune ca serviciile digitale esențiale pentru companii să fie disponibile cap-coadă, cu posibilități tehnice asigurate pentru deschiderea, administrarea și închiderea afacerii la distanță. În context, în procedura de acordare a granturilor pentru activitățile descrise la pct.8 din Programul de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice, în scopul facilitării interacțiunii G2B recomandăm autorului utilizarea sistemelor informaționale partajate instituite de către Guvern și care pot fi utilizate inclusiv în cadrul procedurii de depunere a cererilor de grant care fac obiectul proiectului de act normativ. În acest sens, aducem la cunoștință faptul că AGE deține și administrează mai multe sisteme informaționale partajate reutilizabile, ca parte a ecosistemul digital guvernamental, care pot contribui la reducerea costurilor, accelerarea dezvoltării și integrarea soluțiilor în infrastructura digitală națională. Printre acestea se numără: - <i>aplicația guvernamentală integrată a serviciilor electronice EVO</i> care reprezintă o soluție bazată pe aplicații mobile, care permite persoanelor fizice și juridice să acceseze servicii electronice, date din registrele de stat și să dețină versiuni digitale ale actelor de identitate și ale altor documente-cheie și care poate fi adaptată pentru a permite depunerea cererilor de grant și consultarea statutului acestora; - <i>serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay)</i> care reprezintă un sistem informațional utilizat în calitate de mecanism unic de încasare și de distribuire a plăților, care poate fi util pentru efectuarea de plăți și transferuri bancare, inclusiv aferente acordării granturilor, achitărilor etc.; - <i>serviciul guvernamental de notificate electronică (MNotify)</i> care reprezintă o soluție informatică din categoria Guvern către	
--	--	--	--

		Cetățean (G2C) și Guvern către Business (G2B) și are ca obiectiv principal asigurarea necesităților informatice și informaționale pentru realizarea procesului de notificare și care poate fi integrat pentru trimiterea notificărilor către aplicanți și beneficiari, privind etapele de evaluare, aprobare sau transferuri; - platforma de interoperabilitate (MConnect), platforma de interoperabilitate care asigură schimbul de date între sistemele informaționale. De asemenea, în funcție de specificul domeniului de activitate al startup-urilor, pot fi identificate și alte soluții guvernamentale existente care pot fi reutilizate sau adaptate pentru a răspunde cerințelor specifice ale proiectelor susținute. În plus, în virtutea funcțiilor sale de planificare strategică a utilizării tehnologiilor informaționale și de comunicații în sectorul public și de creare și dezvoltare continuă a arhitecturii guvernării electronice, stabilite la pct.11 sbp.1) și 2) din Statutul instituției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.760/2010, AGE poate sprijini beneficiarii Programului prin oferirea de consultanță tehnică și metodologică în faza de proiectare și dezvoltare a soluțiilor digitale; validarea tehnică a soluțiilor propuse; sprijin în integrarea cu infrastructura digitală guvernamentală; asigurarea instruirii și mentoratului pentru dezvoltatori, în vederea alinierii la cerințele de securitate cibernetică, interoperabilitate și calitate software. Considerăm că implicarea AGE poate contribui la atingerea indicatorului de performanță privind dezvoltarea a 40 de platforme/soluții digitale, consolidând coerența și sustenabilitatea intervențiilor digitale sprijinite de Guvern. În context, la definitivarea prezentului proiect de hotărâre, recomandăm examinarea cel puțin a posibilității de oferire a posibilității agenților economici de depunere a cererilor de grant inclusiv prin intermediul aplicației EVO, prin crearea funcționalităților de vizualizare a informațiilor despre Program, inclusiv manualul operațional; redirecționare către formularele cererilor de grant; accesarea de către utilizatori a funcționalului de depunere a cererilor, fără necesitatea autentificării suplimentare; vizualizarea deciziilor aferente cererilor de grant solicitate de utilizator etc. De asemenea, la etapa elaborării manualului operațional, AGE își exprimă disponibilitatea să contribuie prin punerea la	
--	--	--	--

			dispoziție a sistemelor informaționale partajate necesare și de a oferi consultanța tehnică necesară asigurării realizării scopului Programului de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice, dar și a celor de consolidare și sustenabilitate a intervențiilor digitale sprijinite de Guvern.	
Avizare				
1	Ministerul Finanțelor (Nr.07/5-03/211/693 din 1 5.05.2025)	De ordin general		
		1	Cu toate că <i>Componenta II - suport financiar nerambursabil</i>, este bine direcționată pentru a stimula inovația și dezvoltarea startup-urilor tehnologice, acest fapt implică riscuri bugetare și de implementare semnificative și necesită măsuri de atenuare bine definite. În acest context menționăm principalele riscuri bugetare cum ar fi: epuizarea rapidă a fondurilor, precum și neutilizare eficientă a fondurilor pentru startup-urile aflate în faza incipientă, care pot eșua în faza de dezvoltare din lipsă de expertiză, planificare deficitară sau factori de piață neprevăzuți. Riscurile menționate denotă un impact negativ asupra bugetului de stat. În prima fază, acesta presupune costuri directe semnificative din bugetul de stat, o rată ridicată de eșec în fazele incipiente ale startup-urilor care pot duce la pierderi fără beneficii măsurabile pentru economie și într-un final costuri indirecte administrative și de audit. În context, se consideră oportun consolidarea mecanismelor de evaluare, prin introducerea unui punctaj clar, estimabil care ar permite o raportare, inclusiv financiară și de impact.	Se acceptă Procesul de evaluare a ideilor inovative este prevăzut de Manualul operațional. Acesta presupune evaluarea multidimensională, ce include identificarea prezenței componentei inovative, evaluarea capacității echipei de implementare, fezabilitatea și potențialul de scalare a ideii de afaceri. Procesul de evaluare și selectarea va fi asigurat de către experți în domeniul tehnologiilor digitale, dezvoltării start-upurilor, inovării. Noutatea programului este și implementarea acestuia în colaborare cu Administrația parcului pentru tehnologia informației „Moldova IT park”, dar și în parteneriat cu asociațiile de profil, care vor oferi activități de mentorat, monitorizare și suport pentru îmbunătățirea rezultatelor înregistrate de beneficiarii granturilor. Prin implementarea acestor măsuri, se vor reduce riscurile de eșec ale startup-urilor și crește șansele de scalare a acestora, contribuind astfel la generarea unei valori adăugate

			semnificative pentru economia națională.
		La Anexa nr.1 din proiectul de hotărâre	
	2	Pct. 31 se propune de exclus, iar termenul de implementare de încorporat în textul proiectului hotărârii Guvernului.	Se acceptă
	3	Pct. 32 se consideră oportun de a fi exclus, deoarece nu face obiectul reglementărilor, cu atât mai mult că, informația este reflectată în Nota de fundamentare, iar alocarea mijloacelor va fi efectuată în conformitate cu Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar fiscale nr.181/2014.	Nu se acceptă Conform prevederilor art. 11, pct. (3), lit. b) componentele de bază ale programelor de susținere a dezvoltării sectorului IMM-urilor include valoarea suportului oferit în cadrul programului.
	4	După pct. 35, se propune de completat cu un nou punct care să evidențieze rolul Administrației parcului pentru tehnologia informației „Moldova IT Park”, conform descrierii din punctul 3, subpct. 3.1, ultimul alineat al Notei de fundamentare.	Se acceptă De menționat că detalierea atribuțiilor ODA și Moldova IT Park în implementarea Programului vor fi descrise în Manualul operațional, care va fi un document public.
		La Nota de fundamentare	
	5	La Compartimentul 4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative, se menționează că costul Programului constituie 190,0 mil.lei, însă în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu 2025-2027 resursele necesare destinate implementării acestuia constituie doar 90,0 mil.lei. În acest sens, urmează de completat Nota de fundamentare că acțiunile programului vor fi implementate doar în limita alocațiilor ce vor fi aprobate în CBTM pentru anii următori, în dependență de spațiul bugetar disponibil.	Nu se acceptă Elaborarea <i>Programului de susținere a inovațiilor digitale și prioritate națională</i> , care este setată nu doar în documentele strategice naționale, dar și în <i>Lista proiectelor investiționale finanțate prin Planul de creștere pentru Moldova</i> . Totodată, anul curent, CBTM a fost completat cu tabelul C.2. <i>Măsurile incluse în Planul de creștere economică a Moldovei</i> , care asigură necesarul de resurse financiare, pentru implementarea acțiunilor incluse în document. Respectiv costul total al programului se formează complementar din 2 surse de finanțare, din CBTM cu acoperire de 90,0 mil. lei, iar

				diferența va fi acoperită din asistența externă EBRD conform Listei proiectelor investiționale finanțate prin Planul de creștere pentru Moldova: <i>Acces la finanțare pentru startup-uri în domenii de inovație digitală de înaltă specializare (IA, bio-tehnologie, agri-tech).</i>
2	Ministerul Energiei (Nr. 02-1167 din 29.04.2025)	7	La Secțiunea a 2-a, pct.18, propunem de a fi modificată expresia „ granturi în limita de 80%, dar nu mai mult de 500 000 de lei” cu expresia „ granturi în proporție de până la 80%, în limita maximă de 500 000 de lei”	Se acceptă
		8	La capitolul I, pct. 3.3.- tehnologie verde, sugerăm să fie completată cu “ inclusiv tehnologii energetice regenerabile, soluții de eficiență energetică, rețele inteligente (smart grids), stocare de energie și digitalizarea infrastructurii energetice.”	Nu se acceptă Completarea propusă se include deja în termenul de ”tehnologie verde”. Definirea componentelor de finanțare tematică a fost ajustată în conformitate cu Avizul parvenit de la Fundația Startup Moldova, adăugând referința la domeniul tehnologiilor verde și producției sustenabile în domeniile de finanțare tematice în pct. 3.1 si 3.2.
		9	La Secțiunea a 2-a Componenta II – suport financiar nerambursabil, propunem în cadrul măsurii a doua de a adăuga o subcategorie „Măsură 2.1 – pentru startup-uri în domeniul energetic, care dezvoltă soluții inovatoare pentru producerea, stocarea, eficientizarea sau managementul inteligent al energiei.	Nu se acceptă. Măsura 2. Presupune deja un suport financiar pentru toate startup-urile tehnologice, care conțin componentele de finanțare tematice menționate la pct. 3, inclusiv și „tehnologie vere”.
3	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Sociale (Nr. 04-2342 din 02.05.2025)	La proiectul hotărârii Guvernului		
		10	La pct. 1, după subpct. 1.1.1 se va completa cu un subpunct nou cu textul în următoarea redacție: „ <i>Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului va elabora și va aproba, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei Hotărâri, manualul operațional necesar pentru</i>	Precizare Textul dat se regăsește la pct. 1.1.2. al prezentei hotărâri de Guvern. Prin urmare a fost ajustat și tabelul

			implementarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice, în care se vor stabili etapele și modul de implementare a acestuia, precum și va asigura publicarea acestuia și a unui ghid de aplicare la Programul menționat pe siteul web oficial al instituției”, întru asigurarea coerenței dintre proiectul actului normativ și Tabelul comparativ la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 243/2022 cu privire la aprobarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și start-upurilor tehnologice.	comparativ conform prevederilor noi din proiect.
		La Anexa nr. 2		
		11	Hotărârea Guvernului nr. 243/2022, la pct. 2, termenul de elaborare și aprobare a manualului operațional necesar pentru implementarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice, este indicat 30 de zile, iar în Tabelul comparativ la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 243/2022 cu privire la aprobarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și start-upurilor tehnologice, este specificat termenul de 60 de zile. Astfel, fiind identificată lipsa de concordanță între textul Programului și Tabelul comparativ care necesită a fi corijat.	Se acceptă
4	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (Nr. 31-03/1207 din 05.05.2025)	12	Obiecții argumentate și explicite pe marginea cărora trebuie să se ajungă la un acord: La Anexa nr.1, pct. 11 prevede că „Cheltuieli neeligibile din contul finanțării nerambursabile, precum și al contribuției proprii în cadrul Programului sunt prevăzute în Manualul operațional.”. Totodată, hotărârea Guvernului propusă spre modificare reglementează relații juridice cu caracter public, obligatoriu și general. În acest context, considerăm că cheltuielile de referință să fie stipulate în Program, dar nu în Manualul operațional pentru a se respecta prevederile pct. 151 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2017. Or, Manualul operațional este un instrument de îndrumare pentru actorii interesați în procesul de implementare a normelor deja incluse în actul normativ pentru care se elaborează acest manual. Astfel, propunem autorului păstrarea redacției pct. 11 din Programul actual, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 243/2022 ca fiind relevantă în acest sens.	Nu se acceptă. Manualul operațional este un document publicat oficial pe site-ul instituției și pus la dispoziția tuturor părților interesate, asigurând transparența și accesul la informație, în conformitate cu cerințele de drept public. Totodată, având în vedere necesitatea revizuirii și ajustării periodice a tipurilor de cheltuieli neeligibile în procesul de implementare, includerea acestora în Manualul operațional oferă o mai mare flexibilitate și adaptabilitate administrativă, fără a afecta caracterul public sau predictibilitatea reglementărilor aplicabile beneficiarilor.

		13 <i>Cu titlu de recomandare:</i> La pct. 12 din Anexa nr.1, considerăm că persistă oportunitate de a acorda finanțare din resursele Programului întreprinderilor micro, mici și mijlocii care se află în procedură de restructurare, conform unui Plan viabil confirmat de către instanța de insolabilitate, întrucât astfel se va contribui la fortificarea potențialului beneficiarilor de a-și dezvolta afacerile și, în consecință, să obțină venituri pentru a stinge datoriile și să se mențină pe piață, fapt ce produce doar impact favorabil pentru economia țării. Or, în opinia noastră nu este echitabil de a trata în mod egal întreprinderile care au intrat în faliment sau se află în proces de lichidare cu întreprinderile care desfășoară activitate economică și dispun de potențial real de a ieși din insolvență.	Nu se acceptă. Programul de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice are drept scop stimularea startup-urilor din domeniul inovației digitale, tehnologiilor verzi și producției sustenabile. Totodată, Agenda de reforme din Planul de creștere economică 2025–2027 prevede lansarea unui program de sprijin „a doua șansă” pentru IMM-uri, destinat restructurării și relansării afacerilor aflate în dificultate, precum și instituirea Registrului cauzelor de insolabilitate, care va sprijini gestionarea eficientă a acestor situații.
5	Ministerul Educației și Cercetării (Nr. 08/3-09/2713 din 23.04.2025)	Lipsa de propuneri și obiecții.	
6	Ministerul Culturii (Nr. 05/1-09/1304 din 29.04.2025)	Lipsa de propuneri și obiecții.	
7	Agencia de Guvernare Electronica (Nr. 3007 – 076 din 29.04.2025)	Lipsa de propuneri și obiecții.	

8	Consiliul Concurenței (Nr. DJ-06/331-662 din 05.05.2025)	14	La pct. 1.2. al proiectului se propune modificarea Anexei nr. 1 a Hotărârii Guvernului nr. 243/2022 care reglementează un nou mecanism de finanțare a inovațiilor digitale și startup-urile tehnologice (măsura 2) în scopul extinderii Programului de susținere a inovațiilor digitale și startup-urile tehnologice și prelungirea Programului pentru perioada 2025-2028, cu posibilitatea de a fi prelungit pe baza mijloacelor financiare suplimentare disponibile. Cu luarea în considerare a pct. 18 și 20 din Program, care stabilesc că startupul tehnologic în cadrul măsurii 1 și 2 beneficiază de finanțare nerambursabilă sub formă de granturi în limită de 80%, dar nu mai mult de 500 mii lei și în limită de 50%, dar nu mai mult de 2 milioane de lei, se atestă că finanțarea nerambursabilă sub formă de granturi pentru întreprinderile mici și mijlocii eligibili în cadrul Programului constituie ajutor de minimis în sensul art. 3 alin. (1) din Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012. Prin urmare, la implementarea proiectului de Program prin acordarea finanțării nerambursabile sub formă de granturi pentru întreprinderile mici și mijlocii eligibili, furnizorul/inițiatorul măsurii de sprijin urmează să asigure respectarea normelor materiale și procedurale stabilite de către Legea cu privire la ajutorul de stat nr.139/2012 și noul Regulament privind ajutorul de minimis aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 06/2024, în special cele ce vizează cumularea ajutoarelor de minimis.	Se acceptă A fost ajustat corespunzător punctul 26 din Anexa 1.
		16	Programul de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice prevede într-un mod general și vag criteriile de eligibilitate de unde este dificil a se aprecia de către furnizor caracterului nou al tehnologiei digitale, aplicației inovatoare și soluției digitale, produsului și procesului de perfecționare sau îmbunătățire a unor procese, servicii și tehnologii pentru beneficierea de granturi nerambursabile. Astfel, urmează a fi revăzute criteriile de eligibilitate pentru proiectele pentru care se va acorda finanțare în cadrul Programului pentru a asigura previzibilitate.	Nu se acceptă. Aspectele detaliate privind verificarea caracterului inovativ al proiectelor — inclusiv aprecierea noutății tehnologice și a soluțiilor propuse — sunt prevăzute de Manualul operațional. Totodată, Moldova IT Park este implicat în acest proces în calitate de furnizor de servicii pentru afaceri, contribuind la asigurarea unei

		Reglementarea aspectelor privind criteriile de verificare a noutății în Capitolul II din proiectul Programului, ar putea să prevină riscurile asociate de restricționare neîntemeiată a concurenței și de neatigere a scopului și a obiectivelor Programului.	evaluări tehnice și de specialitate a proiectelor cu caracter inovator.
	17	De asemenea, pentru asigurarea celerității și corelării dispozițiilor proiectului cu legislația din domeniul ajutorului de stat, recomandăm următoarele: În condițiile în care Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 01/2020 cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de minimis a fost abrogată prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 06/2024, este imperios necesar, de completat proiectul cu un nou punct care să prevadă modificarea pct. 4 din hotărâre, astfel încât, să fie substituită trimiterea la Regulamentul abrogat aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 01/2020 cu noul Regulament, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 06/2024.	Se acceptă
	18	La pct. 10 din Program, este oportun de completat lista domeniilor de activitate neeligibile în cadrul Programului, cu sectoarele economiei naționale exceptate de la aplicarea Regulamentului privind ajutorul de minimis aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 06/2024, prevăzute la pct. 3 din Regulamentul sus menționat.	Se acceptă
	19	La pct. 26 din Program, în vederea corelării dispoziției legale cu prevederile pct. 39 din Regulamentul privind ajutorul de minimis aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 06/2024, având în vedere că activitățile de finanțare în cadrul Programului de susținere a inovațiilor digitale și start-upurilor tehnologice constituie o schemă de ajutor de minimis, se propune completarea pct. 26 cu textul care va avea următorul conținut: „și a pragului de minimis stabilit prin Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012”.	Se acceptă
	20	Proiectul de Program trebuie să corespundă pct. 20 lit. m) din Regulamentul privind ajutorul de minimis aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 06/2024, care stabilește, în mod exhaustiv, elementele unei scheme de ajutor de minimis. În condițiile în care schema de ajutor de minimis instituită prin Anexa nr. 1 din proiect nu conține prevederi ce vizează evidența și raportarea finanțării nerambursabile ce vor fi	Se acceptă

			acordate sub formă de granturi pentru întreprinderile mici și mijlocii eligibili în cadrul Programului, este judicios necesar, de a completa Capitolul IV din Program cu reguli cu privire la evidența și raportarea ajutorului de minimis.	
9	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (Nr. 608-0/26 din 25.04.2025)	21	Ajustarea termenului prevăzut la punctul 2 din Hotărâre de Guvern, referitor la elaborarea și aprobarea Manualului operațional al Programului, astfel încât această activitate să fie realizată în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentării Hotărâri. Programul implică multiple activități și măsuri ce trebuie reglementate și implementate într-un cadru coerent și eficient. În acest context, elaborarea unui Manual Operațional care să integreze toate aspectele necesare implementării programului, inclusiv proceduri administrative, financiare și de monitorizare, reprezintă un proces esențial. Acesta va asigura că toate procedurile sunt reglementate corect și implementate într-un mod eficient, respectând toate normele legale și cerințele specifice. De asemenea, Manualul Operațional va trebui să fie coordonat și aprobat în conformitate cu statutul ODA, de către Comitetul de Finanțare și Risc, precum și al Consiliul ODA.	Se acceptă Ajustarea termenului prevăzut la punctul 2 din Hotărârea de Guvern, referitor la elaborarea și aprobarea Manualului operațional al Programului, astfel încât această activitate să fie realizată în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei Hotărâri, este necesară și justificată de complexitatea procesului de implementare. Programul propus include elemente inovative și mecanisme noi de sprijin, care necesită consultări tehnice și instituționale cu partenerii de dezvoltare, precum și cu alți actori relevanți. Doar procesul de avizare și aprobare instituțională durează, în mod obișnuit, aproximativ trei săptămâni, ceea ce face nerealistă impunerea unui termen mai restrâns fără a compromite calitatea documentului și coerența implementării. ODA va asigura elaborarea și aprobarea Manualului operațional într-un termen cât mai restrâns posibil, însă considerăm că termenul de 60 de zile este unul rezonabil și necesar pentru a respecta toate etapele obligatorii și pentru a asigura un cadru de implementare bine fundamentat.

		În Anexa 1		
		22	La Secțiunea a 2-a Componenta II – suport financiar nerambursabil, propunem ajustarea plafoanelor eligibile pentru IMM, după cum urmează: În cadrul Măsurii 1, suportul financiar va fi acordat startup-urilor tehnologice care au o cifră de afaceri anuală de maximum 5.000.000 lei. Această prevedere este justificată de necesitatea finanțării doar a companiilor aflate în etapele incipiente de dezvoltare, respectiv în stadiul de prototip sau în faza de testare a produsului pe piață. Companiile care depășesc acest plafon vor putea beneficia de Măsura 2. Totodată, pentru Măsura 2 de suport propunem majorarea plafonului de 10 milioane lei la 25 milioane lei. Majorarea plafonului la 25 milioane lei pentru startup-uri în cadrul Măsurii 2 este o măsură strategică care răspunde provocărilor cu care se confruntă antreprenorii din Republica Moldova, în special cei care activează în domeniul tehnologic și care au un potențial de creștere rapidă. În prezent, multe dintre startup-urile autohtone se află într-un proces accelerat de dezvoltare și extindere pe piețele externe, ceea ce le permite să depășească rapid pragul de 10 milioane lei, adesea chiar în primii ani de activitate. Astfel, un plafon limitativ ar restrânge accesul acestora la sprijinul necesar pentru scalarea business-urilor și pentru consolidarea poziției lor pe piața internațională.	Se acceptă
		23	La pct. 34. Indicatori de rezultat, alin 1) se propune stabilirea a ”150 locuri de muncă noi create și menținute” în locul a ”50 locuri de muncă noi create și menținute”. Reieșind din numărul de 160 ÎMM planificate a fi susținute, se propune să fie ajustat corespunzător și indicatorul ce ține de locurile de muncă create și menținute.	Se acceptă
10	Fundația Startup Moldova	24	Din câte cunoaștem, pe agenda Ministerului se află un proiect de Lege de abrogare a Legii cu privire la antreprenoriat și întreprinderi ce urmează cu o redacție total nouă a unei Legi privind antreprenoriatul. Din textul de Lege supus avizării, am constatat că pentru prima dată un act legislativ oferă o definiție juridică a termenului de „startup” - <i>Startup reprezintă o entitate economică, cu o cifră de afaceri sub un prag prestabilit, care dezvoltă produse sau servicii inovatoare prin utilizarea tehnologiilor informaționale, cu potențial de scalabilitate rapidă, si care operează sub un model de afaceri disruptiv si</i>	Se acceptă Noțiunea de startup a fost definită reieșind din descrierea ei la nivel european. Termenul utilizat în Program este formulat într-un mod mai larg, depășind sfera strictă a tehnologiilor informaționale. Această abordare permite

			<i>beneficiază de un regim juridic și fiscal special pentru susținerea creșterii și atragerii investițiilor. În aceste circumstanțe, pentru a nu crea confuzii de interpretare juridică, mai ales având în vedere ierarhia actelor normative (Lege/HG), recomandăm unificarea definițiilor.</i>	sprijinirea unui spectru mai larg de soluții inovative, inclusiv cele care implică tehnologii aplicate în procese industriale, servicii, produse sau modele de faceri.
	25		Suplimentar, recomandăm eliminarea termenului de „tehnologic” din definiție indicată în textul Regulamentului, astfel încât Programul să includă orice tip de startup inovativ. Reglementarea noțiunii de „startup tehnologic” implică interpretarea <i>per a contrario</i> – <i>startup non-tehnologic</i>, ce poate să nu extindă aplicabilitatea programului și ar face mai puțin clar care organizații pot beneficia de acesta.	Se acceptă Termenul „startup”, este aliniat reglementările internaționale.
	26		Noțiunea 4 - fond cu capital de risc în sensul prezentului Program se atribuie Măsurii II (pct. 21 și 21) – Contribuția proprie a beneficiarului Măsurii 2, în proporție de cel puțin 50%, urmează să fie provenită din investițiile efectuate de un <i>fond cu capital de risc</i>. Contribuția fondului cu capital de risc poate depăși suma de 2 000 000 lei. În redacția actuală, beneficiarii Măsurii II au dreptul de a beneficia de contribuție proprie doar de la Organisme de plasamente colective alternative (OPCA) prevăzute de legislația locală, fie de la fonduri de risc străine. Susținem partea a 2 a prevederii privind fondurile străine, însă prin noțiunea de OPCA locale, restrângem la maxim opțiunile de cofinanțare pentru beneficiari. Ca să putem extinde aceste pârghii pentru beneficiari, propunem următoarea alternativă de reglementare a noțiunii 4: <i>4. Contribuție proprie a beneficiarului - reprezintă sursa de cofinanțare eligibilă pentru aplicarea la prezentul Program (măsura 2), care poate fi constituită din surse externe atrase, inclusiv:</i> <i>4.1. investiții din partea unui fond de capital de risc, așa cum este definit în Legea nr. 2 din 06-02-2020 privind organismele de plasament colectiv alternativ, și/sau fonduri străine, reglementate, autorizate și supravegheate de o autoritate publică competentă din statul de origine;</i> <i>4.2. finanțări obținute prin furnizori autorizați de servicii de finanțare participativă (crowdfunding), în conformitate cu legislația națională sau cu reglementările Uniunii Europene aplicabile;</i>	Se acceptă parțial Se acceptă suplinirea cu finanțare participativă prin investiții prin intermediul furnizorilor autorizați conform prevederilor Legii nr. 181/2023. În lipsa unui cadru juridic național pentru reglementarea activității business angels nu pot fi acceptate investiții de tip business angels. Aspect a fost discutat și în cadrul ședinței comune. Prin urmare, Programul va fi limitat, în această etapă, la formele de sprijin reglementate de cadrul normativ existent, urmând ca, odată cu dezvoltarea și adoptarea unor reglementări specifice, acesta să poată fi extins pentru a include și mecanismele de finanțare prin investiții de tip business angels.

			4.3. investiții de tip business angels, conform legislației naționale privind pieței de capital și/sau altor norme juridice conexe;.						
	27	În contextul punctului 6 privind beneficiarii Programului, recomandăm modificarea acestuia după cum urmează: <i>Beneficiarii prezentului Program sunt startupurile ... reglementate la punctul 5, 3), organizate sub orice formă de organizare juridică reglementată de Legea privind întreprinderile mici și mijlocii. În redacția actuală, implementarea Programului practic nu poate avea loc, existând o lacună de interpretare și aplicabilitate a documentului, lăsând la latitudinea tuturor IMM-urilor potrivit Legii menționate, calificate eligibile pentru aplicare la Program.</i>		Se acceptă parțial A fost ajustată definiția „startup-ului tehnologic”, însă a fost menținută și posibilitatea ca persoanele fizice cu idei inovatoare să poată aplica în cadrul Programului, oferindu-le șansa de a-și transforma ideea într-o afacere viabilă.					
	28	Totodată, solicităm respectuos clarificarea următoarelor aspecte ce țin de măsura 2: Cu privire la vechimea investiției eligibile pentru măsura 2. Redacția actuală a documentului nu specifică perioada minimă de menținere a investiției pentru ca aceasta să fie considerată eligibilă. Astfel, se ridică întrebarea dacă investițiile de tip venture capital (VC), realizate de ex. cu 1–6 luni înainte de data depunerii dosarului, pot fi luate în considerare ca eligibile în cadrul măsurii. Cu privire la eligibilitatea sindicatelor de Business Angels. Nu este clar dacă investitorii de tip Business Angels care acționează în cadrul unui sindicat (grup organizat) pot fi recunoscuți drept investitori eligibili pentru Măsura 2. Ar fi utilă o clarificare expresă în acest sens. Cu privire la acreditarea și verificarea investițiilor în cadrul Măsurii 2. Nu este specificat clar care este procedura de verificare și recunoaștere a investiției. Este necesară o referință clară la documentul sau mecanismul care reglementează acest proces.		Precizare Aceste aspecte vor fi luate în considerare la elaborarea Manualului operațional, ținând cont de argumentele expuse anterior privind lipsa unui cadru normativ pentru activitatea business angels.					
	29	<table><tr><th>Textul regulamentului</th><th>Propunerile SMF</th><th>Argumente</th></tr><tr><td>3. Prezentul Program susține, prin finanțare nerambursabilă,</td><td>3. Prezentul Program susține, prin finanțare nerambursabilă,</td><td>Propunem excluderea pct. 3.3. și 3.4, adăugând referința</td></tr></table>	Textul regulamentului	Propunerile SMF	Argumente	3. Prezentul Program susține, prin finanțare nerambursabilă,	3. Prezentul Program susține, prin finanțare nerambursabilă,	Propunem excluderea pct. 3.3. și 3.4, adăugând referința	Se acceptă
Textul regulamentului	Propunerile SMF	Argumente							
3. Prezentul Program susține, prin finanțare nerambursabilă,	3. Prezentul Program susține, prin finanțare nerambursabilă,	Propunem excluderea pct. 3.3. și 3.4, adăugând referința							

			dezvoltarea și promovarea pe piață în scopuri comerciale a produselor și/sau a serviciilor, în funcție de componentele de finanțare tematice: 1) inovare digitală – implementarea de noi tehnologii digitale și soluții inovatoare care conduc la dezvoltarea de produse, servicii și/sau modele de operare digitale sau electronice; 2) inovare tehnologică – crearea și implementarea de noi tehnologii și procese tehnice, inclusiv prin transferul tehnologic, în scopul fabricării produselor competitive noi sau perfecționate, precum și al îmbunătățirii unor procese, servicii și	dezvoltarea și promovarea pe piață în scopuri comerciale a produselor și/sau a serviciilor, în funcție de componentele de finanțare tematice: 1) inovare digitală – implementarea de noi tehnologii digitale și soluții inovatoare care conduc la dezvoltarea de produse, servicii și/sau modele de operare digitale sau electronice, inclusiv în domeniile tehnologiilor verde și producției sustenabile 2) inovare tehnologică – crearea și implementarea de noi tehnologii și procese tehnice, inclusiv prin transferul tehnologic, în scopul fabricării produselor competitive noi sau perfecționate, precum și al	la domeniul tehnologiilor verde și producției sustenabile în domeniile de finanțare tematice în pct. 3.1 și 3.2. Tehnologia verde și producția sustenabilă nu sunt domenii de inovare distincte în același sens ca <i>inovarea digitală</i> și <i>tehnologică</i>. Ele sunt domenii de aplicare sau direcții transversale (<i>cross-cutting themes</i>) unde inovarea digitală și tehnologică poate fi aplicată. Exemple: ● O soluție de <i>tehnologie verde</i> poate fi o <i>inovație digitală</i> (de exemplu, o aplicație de monitorizare a consumului de energie). ● O soluție de <i>producție</i>	
--	--	--	---	---	--	--

			tehnologii; 3) tehnologie verde – tehnologiile care sprijină tranziția către o energie curată și care, în utilizare, generează emisii foarte scăzute sau egale cu zero; 4) producție sustenabilă – dezvoltarea de procese, practici și aplicații inovatoare care să transforme modelele existente de producție industrială pentru a promova circularitatea resurselor.	îmbunătățirii unor procese, servicii și tehnologii, inclusiv în domeniile tehnologiilor verde și producției sustenabile	<i>sustenabilă</i> poate fi o <i>inovație tehnologică</i> (introducerea unui proces industrial cu economie circulară). 2. În majoritatea schemelor de inovare internaționale (Horizon Europe, EIT, etc.), digitalizarea și inovarea tehnologică sunt considerate <i>tipuri</i> de inovare, iar tehnologie verde și sustenabilitatea sunt <i>criterii</i> sau <i>domenii de aplicare</i> unde se dorește ca soluțiile inovatoare să aibă impact. Iată de ce am comasat aceste puncte, evidențiind importanța tehnologiilor verzi și a producției sustenabile.	Nu se acceptă Conform comentariu de la pct 21 din prezenta Sinteză. Se acceptă
				La pct 5 se propune adăugarea definiției sindicat	Aceasta definiție s-a propus în contextul în care	

				al îngerilor investitori. Un sindicat de investitori angel este un grup de investitori individuali care își reunesc resursele pentru a investi în startup-uri prin intermediul unui Vehicul cu Scop Special (SPV).	mai departe propunem extinderea aplicării măsurii 2 - eligibilitatea cofinanțării.	
			8. Destinația resurselor financiare acordate sub formă de grant, precum și din contul contribuției proprii este: 1) achiziționarea de hardware de tehnologii informaționale și comunicații și de alte dispozitive și echipamente aferente, inclusiv cheltuieli de instalare, configurare, punere în funcțiune, justificate din punctul de vedere al implementării proiectului	8. Destinația resurselor financiare acordate sub formă de grant, precum și din contul contribuției proprii este: 1) achiziționarea de hardware de tehnologii informaționale și comunicații și de alte dispozitive și echipamente aferente, inclusiv cheltuieli de instalare, configurare, punere în funcțiune, justificate din punctul de vedere al implementării proiectului	„Am simplificat formularea, menținând totodată sensul expresiei «în limitele...», prin includerea punctului 10).”	

			investițional; 2) procurarea, dezvoltarea și/sau adaptarea aplicațiilor software/licențelor necesare pentru implementarea proiectului, configurarea și implementarea bazelor de date, migrarea și integrarea diferitelor structuri de date existente; 3) achiziționarea de echipament tehnologic, sisteme, mașini, utilaj și instrumente de lucru noi, necesare pentru implementarea proiectului investițional; 4) acoperirea cheltuielilor necesare pentru studii de piață, servicii de marketing pentru promovarea produsului și/sau a afacerii - în limitele aprobate de prevederile	investițional; 2) procurarea, dezvoltarea și/sau adaptarea aplicațiilor software/licențelor necesare pentru implementarea proiectului, configurarea și implementarea bazelor de date, migrarea și integrarea diferitelor structuri de date existente; 3) achiziționarea de echipament tehnologic, sisteme, mașini, utilaj și instrumente de lucru noi, necesare pentru implementarea proiectului investițional; 4) acoperirea cheltuielilor necesare pentru studii de piață, servicii de marketing pentru promovarea produsului și/sau a afacerii;		Se acceptă
--	--	--	---	--	--	--------------------------

			manualului operațional; 5) acoperirea cheltuielilor necesare pentru achiziționarea serviciilor de tip Cloud și SaaS - în limitele aprobate de prevederile manualului operațional. Acoperirea cheltuielilor pentru procurarea serviciilor de tip abonament (CRM, ERP, SaaS, Cloud, domen) se oferă pentru maximum 12 luni de la data contractării acestora, cu prezentarea actelor confirmative. 6) acoperirea cheltuielilor necesare pentru achiziționarea serviciilor pentru consolidarea securității cibernetice aplicabile pentru software/găzduire/rețele - în limitele aprobate de prevederile manualului	5) Acoperirea cheltuielilor pentru procurarea serviciilor de tip abonament (CRM, ERP, SaaS, Cloud, domen) se oferă pentru maximum 12 luni de la data contractării acestora, cu prezentarea actelor confirmative. 6) acoperirea cheltuielilor necesare pentru achiziționarea serviciilor pentru consolidarea securității cibernetice aplicabile pentru software/găzduire/rețele; 7) acoperirea cheltuielilor în		Nu se acceptă Menționarea expresă a partenerilor nu este oportună în Program, întrucât ODA va stabili parteneriatele relevante după aprobarea acestuia, în funcție de necesitățile concrete de implementare. Aceasta oferă flexibilitate și evită limitarea cadrului de colaborare. Nu se acceptă Conform Avizului ODA, au fost modificate plafoanele pentru Măsurile 1 și 2, fiind prevăzută, totodată, și posibilitatea de aplicare pentru persoanele aflate în faza incipientă de dezvoltare a unei idei inovatoare. Pentru Măsura 2, plafonul maxim al cifrei de afaceri a fost majorat la 25 milioane lei, oferind astfel oportunitatea de a sprijini startup-urile aflate într-o fază avansată de validare și lansare a produselor pe piață. Această ajustare răspunde necesității de a susține tranziția de la idee la comercializare și extindere, acolo unde este cel mai mare potențial de creștere. Totodată, nu este oportună extinderea eligibilității către startupuri care înregistrează deja o cifră de afaceri de peste 10 milioane euro, deoarece, Acestea nu mai pot fi considerate startupuri în sensul
--	--	--	---	---	--	---

			operațional; 7) acoperirea cheltuielilor în scopul atragerii specialiștilor necesari pentru implementarea proiectului investițional și a cheltuielilor salariale nete - în limitele aprobate de prevederile manualului operațional; 8) acoperirea cheltuielilor necesare pentru acces la date autorizate - în limitele aprobate de prevederile manualului operațional; 9) acoperirea costurilor pentru deplasările legate de implementarea produsului și/sau a serviciului în limitele aprobate de prevederile manualului operațional.	scopul atragerii specialiștilor necesari pentru implementarea proiectului investițional și a cheltuielilor salariale nete; 8) acoperirea cheltuielilor necesare pentru acces la date autorizate; 9) acoperirea costurilor pentru deplasările legate de implementarea produsului și/sau a serviciului. 10) Cuantumul și limitele pentru fiecare tip de cheltuieți eligibile sunt specificate în Manualul Operațional.		unei afaceri emergente, ci sunt întreprinderi mature; Nu se acceptă Menționarea expresă a partenerilor nu este oportună în Program, întrucât ODA va stabili parteneriatele relevante după aprobarea acestuia, în funcție de necesitățile concrete de implementare. Aceasta oferă flexibilitate și evită limitarea cadrului de colaborare.
			13. Prezentul Program oferă o abordare integrată	13. Prezentul Program oferă o abordare integrată	Exclus „conștientizare” - în sensul	

			de susținere și stimulare a startup-urilor tehnologice și este structurat în următoarele componente: 1) Componenta I – conștientizare, informare, promovare și comunicare 2) Componenta II – suport financiar nerambursabil 3) Componenta III – monitorizare, mentorat și evaluare.	de susținere și stimulare a startup-urilor tehnologice și este structurat în următoarele componente: 1) Componenta I – informare, promovare și comunicare 2) Componenta II – suport financiar nerambursabil 3) Componenta III – monitorizare, mentorat și evaluare.	interpretării corecte.	
				Adăugat pct 16.1 IP ODA va colabora cu Fundația Startup Moldova și alte organizații de suport antreprenorial în scopul promovării programului și informării beneficiarilor cu privire la condițiile de aplicare.		
			17. Măsura 1: Suport financiar nerambursabil pentru startup-urile tehnologice,	17. Măsura 1: Suport financiar nerambursabil pentru startup-urile tehnologice,	Pentru a evita depunerea aplicațiilor doar în faza de idee și, implicit, pentru a	

			aflate în etapele incipiente de dezvoltare, care nu au generat încă venituri sau au venituri anuale nesemnificative, întrucât produsul sau serviciul este în faza de prototip sau de testare inițială pe piață; 17. Măsura 2: Suport financiar nerambursabil pentru startup-urile tehnologice care au o cifră de afaceri anuală care nu depășește 10 000 000 lei, întrucât produsul sau serviciul este într-o etapă timpurie de comercializare.	aflate în etapele incipiente de dezvoltare, care nu au generat încă profituri și au venituri anuale nesemnificative, întrucât produsul sau serviciul este în faza de prototip sau de testare inițială pe piață; 17. Măsura 2: Suport financiar nerambursabil pentru startup-urile care au o cifră de afaceri anuală care nu depășește plafonul IMMi, întrucât produsul sau serviciul este într-o etapă de comercializare.	minimiza riscurile, am modificat textul astfel încât să fie eligibili doar cei care înregistrează deja vânzări mici și dețin o validare inițială. Considerăm neargumentata plafonarea de 10 mln lei. Am propus sa fie utilizat plafonul IMM. (sau poate fi utilizat plafonul întreprinderi mici - 10 mln euro).	
--	--	--	---	---	---	--

			30. IP ODA, la necesitate, în parteneriat cu asociațiile de profil, va efectua activități de mentorat, monitorizare și suport pentru îmbunătățirea rezultatelor înregistrate de beneficiarii granturilor.	30. IP ODA, în parteneriat cu Fundația Startup Moldova și alte organizații de profil, va efectua activități de ghidare, monitorizare și suport pentru îmbunătățirea rezultatelor înregistrate de beneficiarii granturilor.	Modificarea reflectă o abordare mai practică și adaptată ecosistemului local. Termenul „ghidare” este mai potrivit decât „mentorat” pentru a include forme de suport personalizat oferit de organizații ca Fundația Startup Moldova. De asemenea, includerea explicită a Fundației Startup Moldova și a altor organizații de profil recunoaște rolul acestora ca actori-cheie în sprijinirea startupurilor și creșterea impactului programului și stimularea parteneriatele între ODA și organizații non-profit de	

					profil.	
			35. Implementarea prezentului Program se va realiza de IP ODA în colaborare cu Administrația parcului pentru tehnologia informației "Moldova IT park", în conformitate cu manualul operațional.	35. Implementarea prezentului Program se va realiza de IP ODA în colaborare cu Administrația parcului pentru tehnologia informației "Moldova IT park" și Fundația Startup Moldova, în conformitate cu manualul operațional.	Fundația Startup Moldova are o expertiză specifică în sprijinirea fondatorilor, atragerea investitorilor și facilitarea conexiunilor internaționale, completând astfel rolul ODA și al Moldova IT Park. Această colaborare va asigura o implementare mai eficientă și un sprijin mai bine adaptat nevoilor beneficiarilor.	
	30	La cele menționate sus, considerăm că pentru a asigura un cadru echitabil, transparent și profesionist de implementare a Programului, în special a măsurii 2, este necesar de specificat următoarele elemente de reglementare privind implementarea legală și transparentă a acestuia (susținem includerea acestora în Manualul Operațional): - Introducerea unei declarații obligatorii de imparțialitate și lipsă a conflictelor de interese pentru toți evaluatorii și persoanele implicate în procesul de selecție; - Excluderea de la finanțare a proiectelor în care aplicanții sunt în relații de afiliere cu personalul instituțiilor de implementare (ODA, MITP, organizații partenere); - <i>Introducerea cooling-off period.</i> Stabilirea unei perioade de incompatibilitate post-angajare pentru persoanele care trec din instituții publice în organizații potențial beneficiare. - Realizarea unui proces formal de <i>Due Diligence</i> pentru măsura 2 de către instituția implementatoare asupra beneficiarilor selectați, care să includă:				Precizare Manualul operațional de implementare va include o descriere detaliată a procesului de evaluare, inclusiv a elementelor privind prevenirea și gestionarea conflictului de interese. Totodată, în procesul de elaborare vor participa mai mulți parteneri și experți în domeniul inovării și vor fi analizate și luate în considerare propunerile înaintate, în vederea asigurării unui cadru transparent și echitabil de implementare a Programului.

			- Verificarea identității și istoricului juridic al fondatorilor; - Examinarea surselor de cofinanțare; - Verificarea reputației beneficiarului în ecosistemul de afaceri și inovație; - Introducerea unor clauze contractuale de recuperare a fondurilor în caz de fraudă sau utilizare neconformă. - Stabilirea clară a situațiilor de incompatibilitate (aplicanți care sunt și membri în comisii de evaluare, rude ale acestora, asociați în firme partenere etc.); - Limitarea accesului la Program pentru entități sancționate anterior pentru fraudă sau utilizare necorespunzătoare a fondurilor publice; - Implementarea unui mecanism de whistleblowing cu protecția avertizorilor de integritate.	
11	Ministerul Muncii și Protecției (Nr. din)	31	Urmare a informației relatate la punctul 4.4.2. <i>Impactul asupra echității și egalității de gen</i> din Nota de fundamentare se impune necesitatea elaborării unor obiective, ținte și indicatori pentru creșterea reprezentativității femeilor în rândul fondatorilor/cofondatorilor de startup-uri.	Nu se acceptă
		32	În acest sens, la Capitolul IV din proiectul de hotărâre, pct. 33 se modifică și se expune în următoarea redacție: „33. Indicatori de produs: 1) 6 evenimente și conferințe organizate pentru schimb de bune practici și transfer tehnologic cu participare echilibrată de gen și promovarea activă a participării fetelor și femeilor în domenii inovatoare/de digitalizare; 2) 3 parteneriate și inițiative de colaborare încheiate care includ măsuri pentru promovarea egalității de șanse; 3) 40 de platforme/soluții digitale dezvoltate de către IMM din care cel puțin 30% implică echipe de dezvoltare mixte sau conduse de femei; 4) 50 startup-uri au beneficiat de activități de mentorat dintre care cel puțin 30% conduse de femei; 5) 100 IMM-uri și startup-uri sprijinite la etapa de lansare dintre care cel puțin 30% sunt fondate sau administrate de femei; 6) 60 startup-uri sprijinite prin atragerea de investiții private externe dintre care cel puțin 30% sunt fondate sau administrate de femei;	Nu se acceptă Obiectivele Programului este încurajarea spiritului inovațional prin stimularea startup-urilor în domeniul inovării digitale, tehnologiilor ecologice și producției sustenabile, orientate spre dezvoltarea de produse cu valoare adăugată înaltă. Accentul cheie al Programului este crearea de produse inovative și scalabile fără orientare pe gen, etnie, vârstă. Iar unul din cele șase principii care stau la baza finanțării inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice este ”egalitatea” prin care se asigură aplicarea în mod nediscriminatoriu a criteriilor de selecție a dosarelor de solicitare a

			7) 90 de proiecte susținute în industriile cu valoare adăugată înaltă cu prioritizare incluziunii și participării egale a femeilor în sectoare tradițional dominate de bărbați; 8) Creșterea nivelului de participare a femeilor în domenii tradițional dominate de bărbați în cadrul proiectelor susținute; 9) Numărul de femei care au accesat servicii de mentorat și au raportat îmbunătățiri semnificative în competențele antreprenoriale sau în planurile lor de afaceri.”.	suportului financiar nerambursabil, pentru a asigura condiții egale, obiective și echitabile pentru toți solicitanții. ODA monitorizează acest indicator în cadrul tuturor programelor sale de suport. Cu toate acestea, Programul menționat nu vizează în mod direct atingerea acestui indicator, ci îl influențează doar indirect, prin activitățile și obiectivele generale ale intervenției.
12	Agencia pentru Inovare și Transfer Tehnologic	Până la data de 14.05.2025 nu sa prezentat răspuns avizării.		

Secretar de stat

Michelle ILIEV